

11 ΜΑΡ. 2014

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

**Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ – Γ.Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Σελίδες απάντησης : 5
Σελίδες συνημμένων : -
Σύνολο σελίδων : 5

Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
ΤΗΛ. : 213 15 14 305
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 10/03/2014

Αριθ. Πρωτ.: Β13-66

ΠΡΟΣ :
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων (3)

ΚΟΙΝ.:

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- Γρ. κ. Υπουργού
- Βουλευτές κ.κ.
- 1. Α. Ξηροτύρη – Αικατερινάρη
- 2. Θ. Ψύρρα

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Α. Ξηροτύρη – Αικατερινάρη και Θ. Ψύρρα.

Σχετ.: Ερώτηση 6300/14-02-2014.

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι ανωτέρω, με θέμα : **«Σχετικά με τους προβληματισμούς ως προς το θέμα της τιμής αλλά και της διάρκειας ζωής του γάλακτος, έτσι ώστε να προστατεύονται και οι καταναλωτές και οι μικροί παραγωγοί γάλακτος»** και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ.Γ. Εμπορίου – Γ.Γ. Καταναλωτή, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα :

Σύμφωνα με στοιχεία του Ελληνικού Οργανισμού Γάλακτος και Κρέατος (ΕΛΟΓΑΚ), οι τιμές παραγωγού του εγχώριου αγελαδινού γάλακτος την τελευταία τριετία ακολουθούν μια σταθερά αυξητική πορεία. Συγκεκριμένα, η μέση τιμή παραγωγού του αγελαδινού γάλακτος στην Ελλάδα τον Δεκέμβριο 2013 (τελευταία επίσημα στοιχεία) ήταν 45,2 λεπτά το λίτρο, ενώ τον αντίστοιχο μήνα του 2010 βρισκόταν στα 39,1 λεπτά το λίτρο. Η αυξητική τάση των τιμών οφείλεται κυρίως στο συνδυασμό μειωμένης ελληνικής παραγωγής και αυξημένου κόστους εισροών στην Ελληνική κτηνοτροφία.

Παράλληλα, η εγχώρια παραγωγή αγελαδινού γάλακτος την τελευταία οκταετία **συρρικνώνεται** ενώ η εθνική ποσόστωση ανεβαίνει. Από περίπου 742.000 τόνους παραγωγής με ποσόστωση 820.000 τόνους προ 8 ετών, φέτος πέσαμε σε περίπου 627.000 τόνους παραγωγής με ποσόστωση 870.000.

Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι ο **αριθμός των αγελαδοτρόφων** που πριν από μία δεκαετία υπερέβαινε τις 8.500, σήμερα φθάνει μόλις τις 3.600. (βλ. παρακάτω γράφημα)

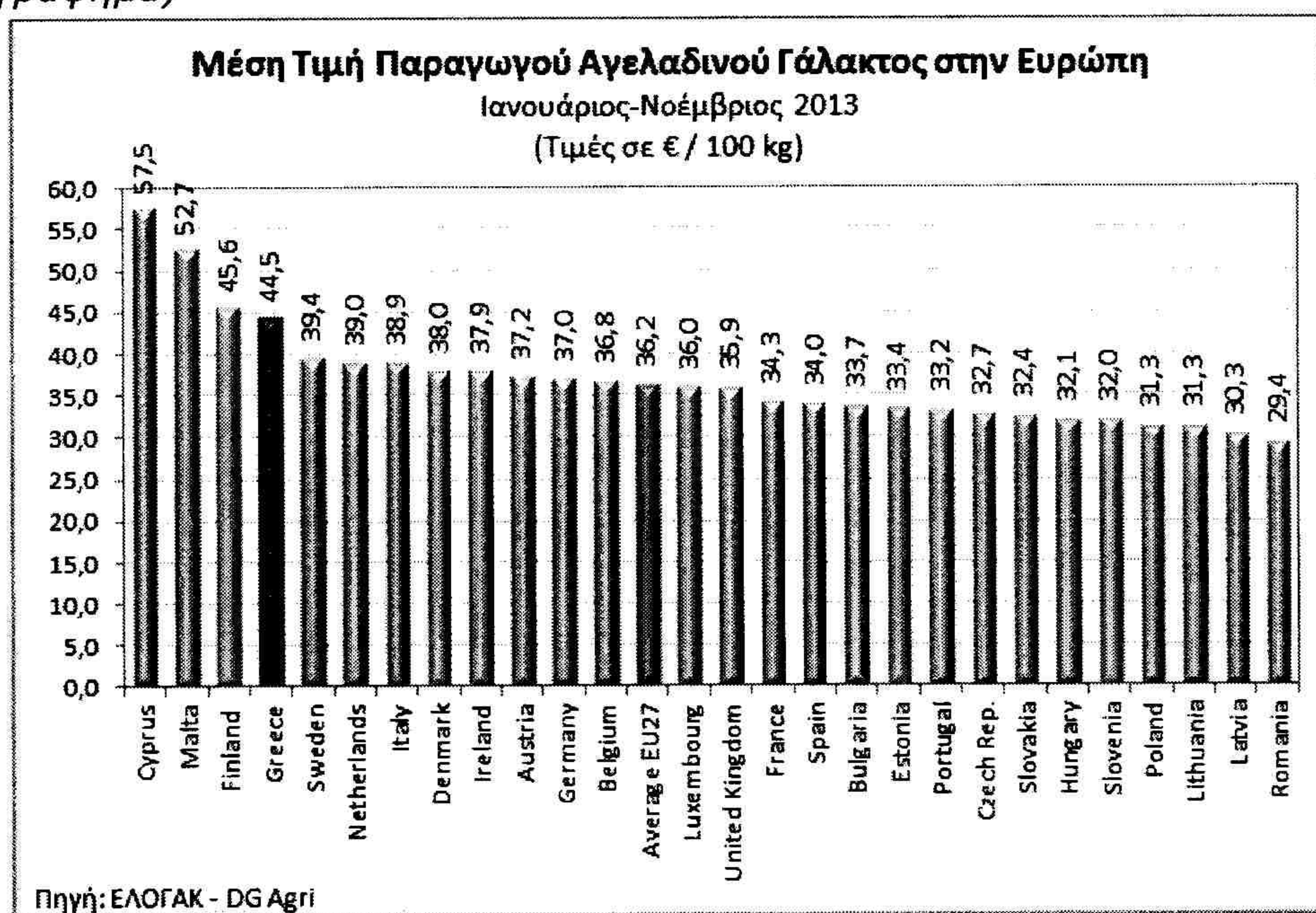
Εξέλιξη του αριθμού των παραγωγών, της παραγωγής αγελαδινού γάλακτος και των ποσοστύσεων

Πηγή: ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ "ΔΗΜΗΤΡΑ"

Μεταξύ των χωρών της ευρωπαϊκής ένωσης, η χώρα μας κατέχει, για το 2013 (Ιανουάριος-Νοέμβριος 2013), την τέταρτη υψηλότερη τιμή παραγωγού αγελαδινού γάλακτος (44,5 λεπτά/kg), πίσω μόνο από την Κύπρο (57,5 λεπτά/kg), τη Μάλτα (52,7 λεπτά/kg) και τη Φινλανδία (45,6 λεπτά/kg)

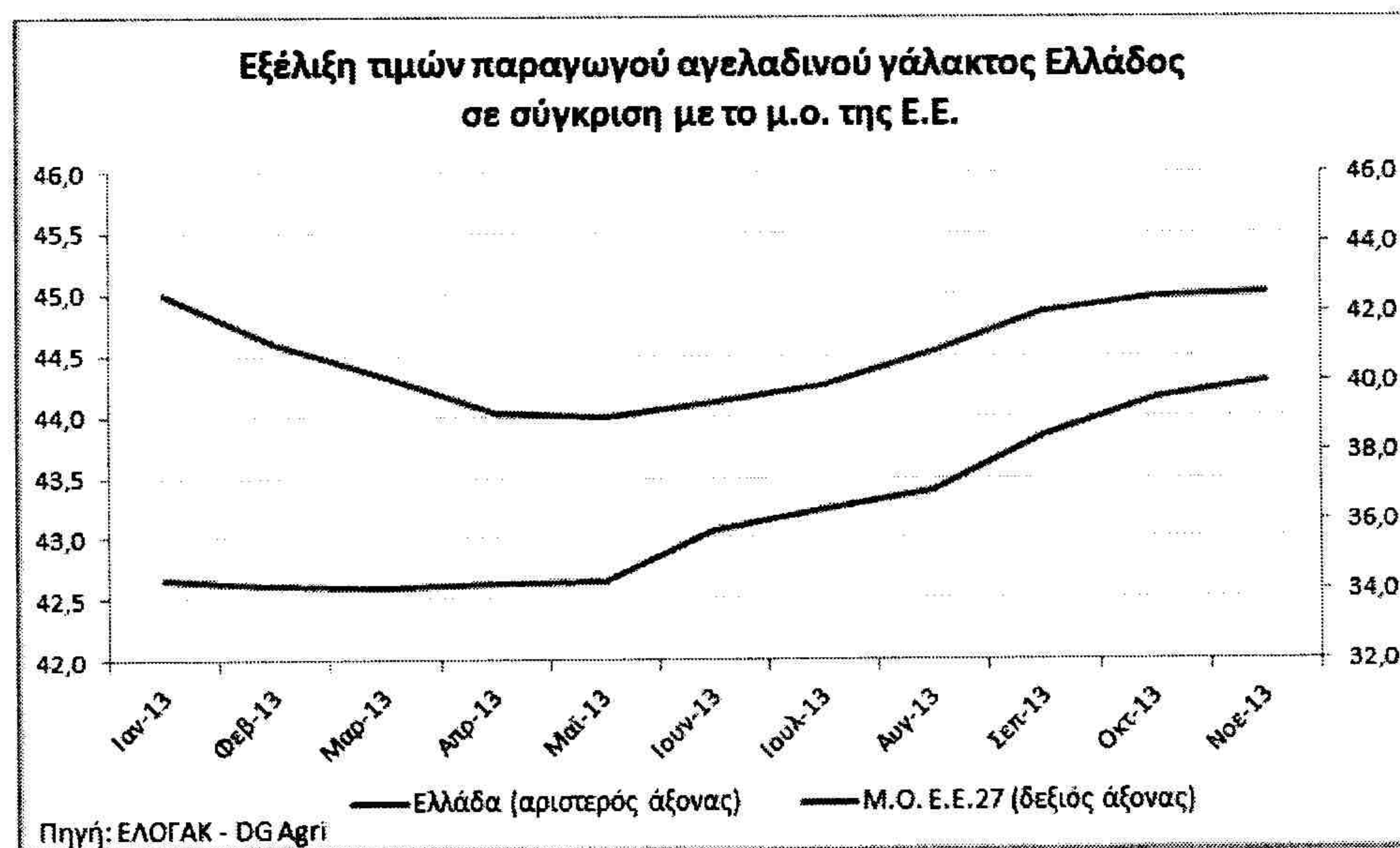
Όσον αφορά το σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών, η μέση σταθμισμένη τιμή του αγελαδινού γάλακτος των χωρών της Ε.Ε. για το ίδιο διάστημα βρίσκεται στα 36,2 λεπτά το κιλό. (βλ. παρακάτω γράφημα)

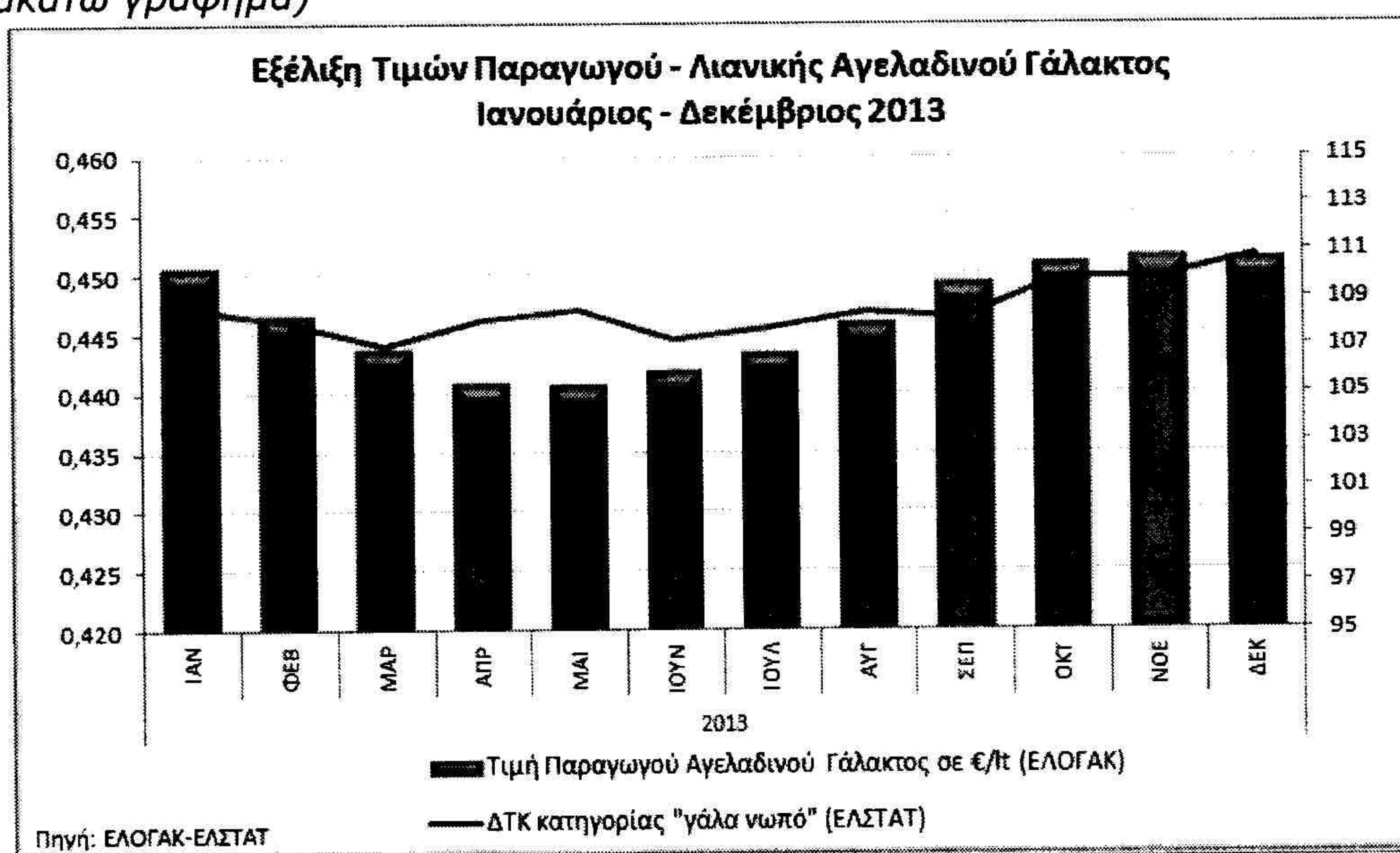
Πηγή: ΕΛΟΓΑΚ - DG Agri

Αξίζει να σημειωθεί ότι η διακύμανση των ελληνικών τιμών παραγωγού επηρεάζεται και από την τάση των αντίστοιχων ευρωπαϊκών τιμών.

Από τα μέσα του 2013 παρατηρείται μια έντονη αυξητική τάση τόσο στις εγχώριες όσο στις ευρωπαϊκές τιμές παραγωγού λόγω της αυξημένης ζήτησης από τις αναδυόμενες αγορές σε συνδυασμό με την περιορισμένη προσφορά. Ωστόσο η μέση τιμή παραγωγού στην Ευρώπη είναι διαχρονικά σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα απ' ότι στην Ελλάδα. (βλ. παρακάτω γράφημα)

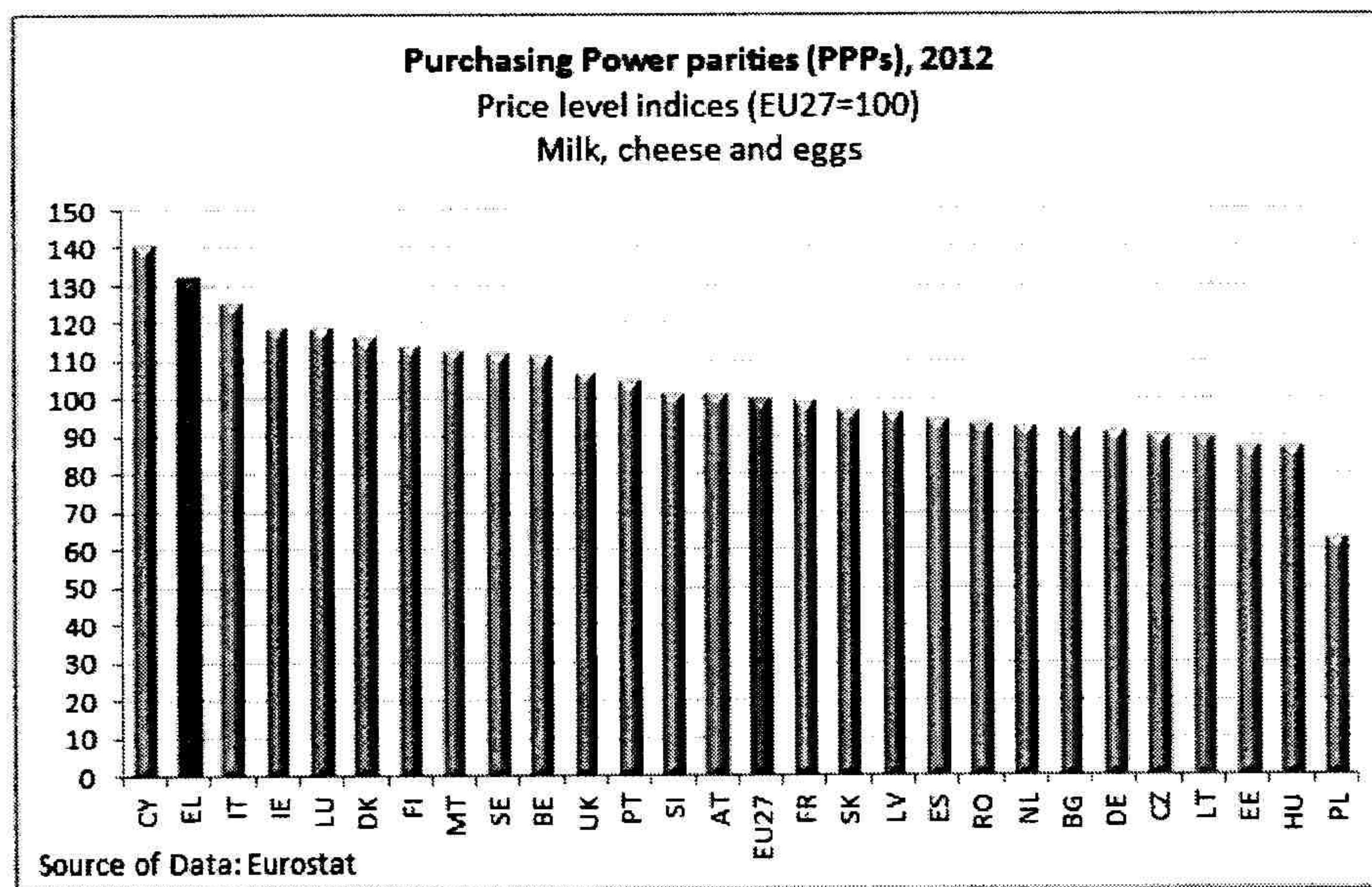

Την ίδια ώρα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για την κατηγορία "Γάλα Νωπό Παστεριωμένο", η μεταβολή των λιανικών τιμών για το ίδιο χρονικό διάστημα ακολουθεί παρόμοια τάση με αυτή των τιμών παραγωγού. (βλ. παρακάτω γράφημα)

Αντιστοίχως, σύμφωνα με τον Δείκτη Ισότητας Αγοραστικής Δύναμης Καταναλωτή (Purchasing Power Parity Index-PPPI)¹ της Eurostat, το επίπεδο τιμών λιανικής των γαλακτοκομικών προϊόντων στην Ελλάδα για το έτος 2012 (τελευταία επίσημα στοιχεία) είναι το δεύτερο υψηλότερο μεταξύ των 27 χωρών της Ε.Ε.. (βλ. παρακάτω γράφημα)

¹ Ο δείκτης αυτός καταρτίζεται με βάση ειδικής κοινής μεθοδολογίας της Eurostat και του ΟΟΣΑ και παρέχει τη σύγκριση του επιπέδου τιμών κάθε χώρας σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. (αν ο δείκτης είναι υψηλότερος από 100, η εν λόγω χώρα είναι ακριβότερη σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ, και αντιστρόφως).

Συμπερασματικά οι λιανικές τιμές των γαλακτοκομικών προϊόντων επηρεάζονται ιδιαίτερα από τις διαχρονικά υψηλές τιμές παραγωγού σε σύγκριση με τις άλλες αγροτικές χώρες της Ε.Ε. οι οποίες από το επίπεδο του παραγωγού έως και της τελικής κατανάλωσης είναι από τις υψηλότερες στην Ε.Ε.

Σύμφωνα με το υφιστάμενο πλαίσιο στην Ελλάδα υπάρχει γάλα χαμηλής παστερίωσης διάρκειας μέχρι 5 ημερών, που μπορεί να ονομάζεται και «φρέσκο» και γάλα υψηλής παστερίωσης- μακράς διάρκειας. Τόσο το γάλα χαμηλής παστερίωσης των 5 ημερών όσο και το γάλα υψηλής παστερίωσης - μακράς διάρκειας είναι παστεριωμένα. Η διάκριση μεταξύ του παστεριωμένου γάλακτος που μπορεί να λέγεται και «φρέσκο» των 5 ημερών και του γάλακτος «υψηλής παστερίωσης» είναι διάκριση που σχετίζεται με την εμπορική επικοινωνία του προϊόντος. Άλλωστε, το σχετικό ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει μόνο δυνητικά την αναφορά «φρέσκο». Επίσης κατά την ευρωπαϊκή νομοθεσία, ο ισχυρισμός «φρέσκο» δεν συνιστά ισχυρισμό υγείας ή διατροφής.

Είναι χαρακτηριστικό ότι σε **κανένα άλλο τρόφιμο ζωικής προέλευσης** (π.χ. κρέας, γάλα, ψάρι) δεν προκύπτει από τη νομοθεσία η ημερομηνία λήξης αλλά **ορίζεται με ευθύνη του παραγωγού** ανάλογα με την επεξεργασία που έχει υποστεί το κάθε προϊόν. Το ίδιο ισχύει σε όλη την Ευρώπη και για το γάλα.

Η διάκριση ανάμεσα στο παστεριωμένο γάλα και στο γάλα υψηλής παστερίωσης μακράς διάρκειας οδηγεί σε μια τεχνητή «πόλωση» της αγοράς. Εφόσον το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για το γάλα είναι είτε η μακρά διάρκεια είτε ο τεχνητός προσδιορισμός «φρέσκο», η αγορά τείνει να κινείται μόνο στα δύο αυτά άκρα, χωρίς ενδιάμεσες επιλογές. Ως γνωστόν, περισσότερες επιλογές σημαίνει αύξηση του ανταγωνισμού και μείωση τιμών.

Οι καταναλωτές προτιμούν όλο και περισσότερο το υψηλής παστερίωσης-μακράς διάρκειας γάλα, ακριβώς λόγω της μεγαλύτερης διάρκειας ζωής. Ειδικά σήμερα, με τις συνθήκες που δημιουργεί η κρίση, είναι περισσότερο διατεθειμένοι να αγοράσουν γάλα μακρύτερης διάρκειας, το οποίο θα καταναλώσουν, αντί για γάλα μικρότερης διάρκειας, που ενδεχομένως θα πετάξουν μετά την ημερομηνία λήξης.

Ο ισχυρισμός ότι το γάλα υψηλής παστερίωσης-μακράς διάρκειας είναι γενικά ακριβότερο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Πρέπει να γίνει σαφές ότι πρόκειται για άλλο προϊόν, με άλλη διαδικασία παστερίωσης, άλλη συσκευασία, άλλες πρακτικές marketing, άλλα logistics και άλλο δίκτυο διάθεσης. Η αλήθεια παραμένει ότι με δύο ουσιαστικά είδη γάλακτος, η αγορά παραμένει πολωμένη, οι επιλογές του καταναλωτή περιορισμένες και η θέση του αδύναμη.

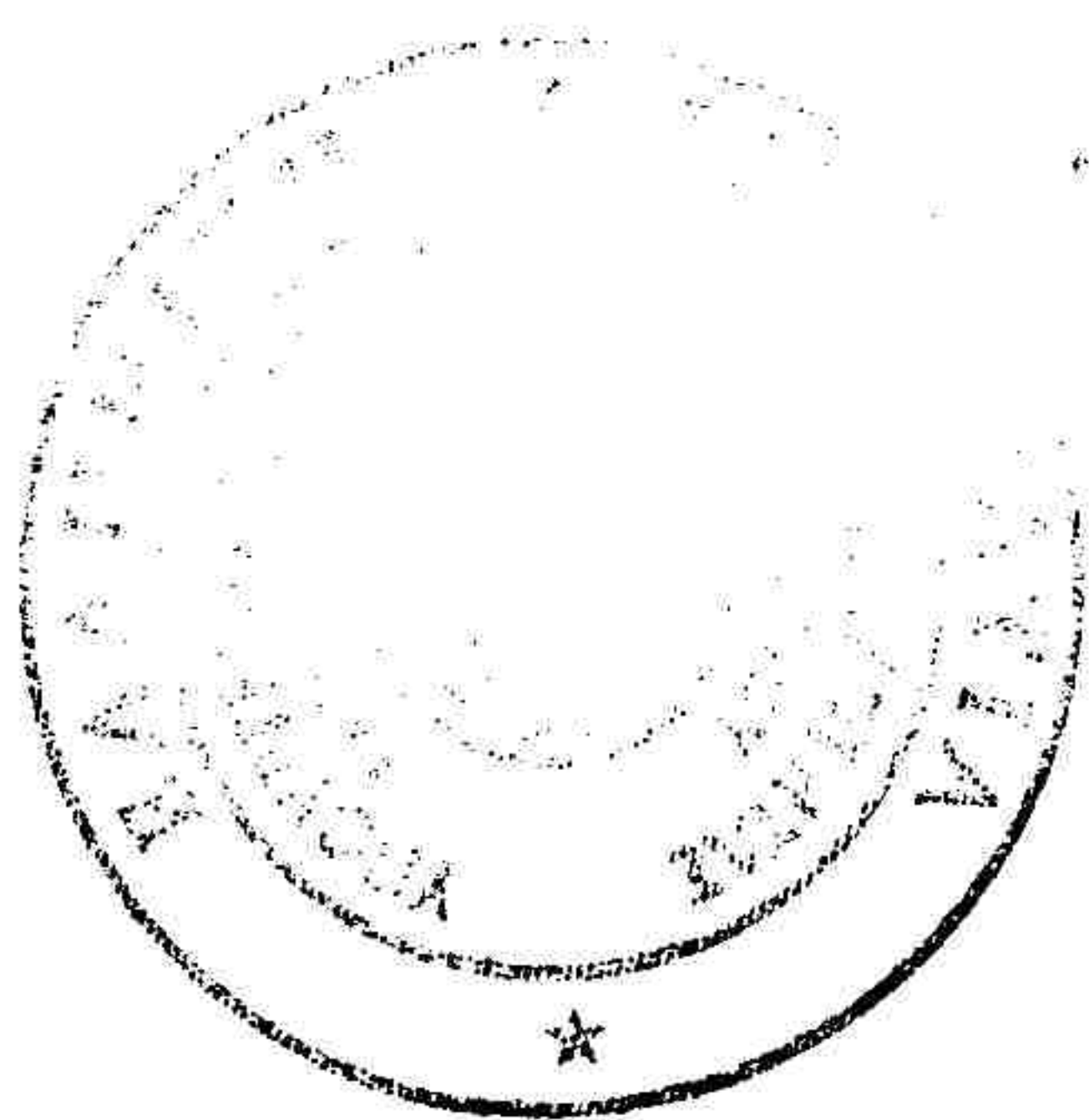
Σε αυτό το σημείο, αξίζει να τονίσουμε ότι από το έτος 1992 οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών διαμορφώνονται **ελεύθερα**, με βάση την προσφορά, ζήτηση και τους κανόνες του **υγιούς ανταγωνισμού** σε όλα τα στάδια εμπορίας τους. Η απελευθέρωση των τιμών ήταν απόρροια της επιτακτικής ανάγκης εναρμόνισης της

οικονομίας της ελληνικής αγοράς προς τις αντίστοιχες οικονομίες των άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε., αφενός μεν γιατί κάτι τέτοιο επιτάσσει η συνθήκη ένταξης της χώρας μας στην Ε.Ε. και αφετέρου γιατί με την απελευθέρωση αυτή διασφαλίστηκε η οικονομική επιβίωση των ελληνικών επιχειρήσεων απέναντι στις ανταγωνιστικές συνθήκες που επικρατούν στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά, αλλά και για να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις αυτές να δραστηριοποιηθούν **ανταγωνιστικά** και μεταξύ τους προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και του καταναλωτικού κοινού.

Στην προσπάθειά μας λοιπόν για προστασία του Έλληνα καταναλωτή, σύμμαχος μας είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, που είναι αρμόδια για την **εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού** και για την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις που επιχειρούν να στρεβλώσουν την αγορά.

Σημαντικό επίσης κομμάτι στη λειτουργία του ανταγωνισμού, αποτελεί η **ενδυνάμωση του καταναλωτή**. Οι καταναλωτές, έχοντας ως βασική αρχή της κατανάλωσης τη σύγκριση τιμών και όντας ορθολογικοί, είναι σε θέση να **επηρεάζουν καταστάσεις και να ασκούν πίεση στις τιμές** αποτελώντας **ισχυρό κρίκο στη διαδικασία διαμόρφωσης τους**. Το Υπουργείο Ανάπτυξης στην προσπάθειά του για πλήρη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών δίνει την δυνατότητα στον καταναλωτή μέσω της αξιοποίησης του Παρατηρητηρίου Τιμών (www.e-prices.gr), αλλά και άλλων παρόμοιων εφαρμογών, να συγκρίνει τις τιμές των προϊόντων ανά σημείο πώλησης και να διαμορφώνει ξεκάθαρη εικόνα για το επίπεδο των τιμών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΝΤΙΠΡΟΪΣΤΑΤΑΡΧΗΣ

Μ. Θεοχάρης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ